

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Полтавський державний медичний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Херсонський державний університет
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Akaki Tsereteli State University (Georgia)
Lithuanian University of Health Sciences, Kaunas, (Lithuania)
Vilnius University (Lithuania)

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Збірник наукових матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

20 листопада 2024 року

Полтава

2024

Карпова В.Г., студентка
спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія»
Траверсе Г.М., д. мед. н., професор
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

РОЛЬ КІНЕЗОТЕРАПІЇ У ДІТЕЙ, ЩО ПЕРЕДЧАСНО НАРОДИЛИСЯ, З НИЗЬКОЮ МАСОЮ ТІЛА

Передчасні пологи стали настільки серйозною проблемою охорони здоров'я, що Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) вважає їх фундаментальною проблемою громадської охорони здоров'я в усьому світі. Розвинені країни розглядають недоношеність як пріоритет у своїй політиці охорони здоров'я, оскільки вона є першою причиною дитячої смертності та має значний ризик інвалідності впродовж усього життя, пов'язаний з її виникненням (March of Dimes et al., 2012). Тому питання реабілітації передчасно народжених дітей є актуальними. Останніми роками велику увагу приділяють кінезотерапії в ранньому неонатальному періоді.

Метою роботи було провести аналіз сучасної наукової літератури про вплив кінезотерапії (КТ) на розвиток недоношених дітей у неонатальному періоді.

Рух є основною функцією маленької дитини, через рух вона пізнає світ, удосконалює моторний апарат, через рух регулюються процеси обміну, від взаємної гармонії яких залежить ріст і фізичний розвиток дитини. У недоношених дітей постнатальне обмеження антропометричного росту вважається глобальною проблемою, незалежно від країни, рівня або категорії центру, де відбуваються пологи [1]. М'язова система є регулятором функцій внутрішніх органів. Ступінь удосконалення внутрішніх органів під впливом фізичних вправ буде тим вищим, чим раніше вони будуть застосовані. Особливо важливим є включення м'язової системи у функціонування в передчасно народжених дітей з екстремально малою масою тіла.

Недоношена дитина, на додаток до незрілості, притаманної недоношеності, позбавлена шкірної стимуляції, що забезпечується внутрішньоутробним розвитком через контакт шкіри з амніотичною рідиною і стінками матки на ранній стадії. Було доведено, що ці сприйняття беруть участь у правильному зростанні та неврологічному розвитку дитини [2]. Фактором, пов'язаним із цією ранньою сенсорною депривацією, є недоношеність, що визначає відсутність постійного контакту між батьками та немовлям через необхідність перебування у відділенні інтенсивної терапії новонароджених (NICU) або в інкубаторі. З огляду на ці фактори останніми роками у відділеннях лікарень для недоношених дітей почали проводити низку заходів із догляду, спрямованих на соматичну та кінестетичну стимуляцію з метою розвитку недоношених дітей [1].

На користь ранньої кінетичної стимуляції у недоношених дітей вказують більшість дослідників, відзначаючи більш швидке збільшення ваги дитини та її активності. Інші автори повідомляють про підвищення рівня інсуліну та інсуліноподібного фактора росту-1 (ІФР-1) у сироватці крові [4]. Цей вплив на антропометричні параметри має важливі наслідки для загального розвитку дитини, оскільки попередні дослідження показали взаємозв'язок між розміром тіла немовлят та їхнім когнітивним, психомоторним та академічним статусом. Низька вага також пов'язані з підвищеним ризиком дозрівання мозку та порушеннями когнітивного розвитку, а обмеження росту окружності голови визначає менший об'єм мозку та нижчий інтелектуальний розвиток. Проблеми з постнатальним ростом проявляються в нижчих когнітивних показниках та академічній успішності у віці 3 і 7 років [5] хронологічного віку.

Соматична недостатність недоношеної дитини, окрім несприятливого впливу на їхній ріст і розвиток, також негативно впливає на емоційний стан їхніх батьків. Масажна терапія та кінезітерапія є корисними для полегшення соматичного дефіциту та сприяють встановленню зв'язку між батьками та новонародженими [1].

Висновки. Недоношеність і пов'язана з нею захворюваність є серйозною проблемою громадської охорони здоров'я в усьому світі. Соматична і кінестетична стимуляція благотворно впливає на антропометричний і нейромоторний розвиток недоношених дітей. Результати мають позитивний вплив не тільки на недоношених новонароджених, а й на їхні сім'ї.

Література

1. Álvarez, M. J., Rodríguez-González, D., Rosón, M., Lapeña, S., Gómez-Salgado, J., & Fernández-García, D. (2019). Effects of massage therapy and kinesitherapy to develop hospitalized preterm infant's anthropometry: a quasi-experimental study. *Journal of pediatric nursing*, 46, e86-e91.
2. Pineda R, Raney M, Smith J. Supporting and enhancing NICU sensory experiences (SENSE): Defining developmentally-appropriate sensory exposures for high-risk infants. *Early Hum Dev.* 2019 Jun;133:29-35. doi: 10.1016/j.earlhumdev.2019.04.012. Epub 2019 May 1. PMID: 31054467.
3. Akhavan, S., Golestan, M., Fallah, R., Golshan, M., & Dehghan, Z. (2013). Effect of body massage on increase of low birth weight neonates growth parameters: A randomized clinical trial. *Iran Journal of Reproductive Medicine*, 11, 583–588.
4. Düken, M. E., & Yayan, E. H. (2024). A follow up study on the effects of massage on preterm infants: A randomized controlled research. *EXPLORE*, 20(3), 392-400.
5. Altimier, L., Kenner, C., & Damus, K. (2015). The Wee Care Neuroprotective NICU Program (Wee Care): The effect of a comprehensive developmental care training program on seven neuroprotective core measures for

Клочкова А. С., студентка
спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія»
Давиденко С.В., к.мед.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

РОЛЬ АМІНОКИСЛОТ У ВІДНОВЛЕННІ ОРГАНІЗМУ ТА ПІДВИЩЕННІ ФІЗИЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ У СПОРТІ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Амінокислоти є важливими компонентами білків і відіграють важливу роль у метаболічних процесах в організмі. Вони необхідні для росту м'язів, відновлення тканин, імунітету та загальної фізичної активності

Основна функція амінокислот: амінокислоти є основними компонентами білків, що необхідні для синтезу м'язових тканин, відновлення після фізичних навантажень та загального покращення фізичної продуктивності.

Есенціальні амінокислоти (ЕАА): амінокислоти, які не виробляються організмом і повинні надходити з їжею або спортивними добавками для підтримки білкового синтезу та відновлення після фізичних навантажень.

ВСАА (Лейцин, ізолейцин, валін): ці амінокислоти відіграють важливу роль у відновленні м'язів після інтенсивних тренувань, зменшують втому, прискорюють регенерацію і запобігають м'язовій дистрофії.

Глютамін: важлива амінокислота, що підтримує імунітет і сприяє відновленню після стресу або фізичних навантажень. Допомагає зберегти м'язову масу в умовах фізичного навантаження та стресу.

Аргінін: підтримує вироблення оксиду азоту, що покращує кровообіг, підвищує доставку кисню та поживних речовин до м'язів, що особливо важливо у спорті та реабілітації.

Креатин: підвищує рівень енергії у м'язах за рахунок відновлення АТФ, що є ключовим фактором у підвищенні фізичної витривалості та сили під час інтенсивних тренувань.

Амінокислоти та реабілітаційні процеси: використовуються для прискорення відновлення після травм і операцій, збереження м'язової маси та покращення загального стану організму.

ВСАА у спорті: підвищують витривалість, знижують ризик травмування м'язів і покращують відновлення після високоінтенсивних тренувань.

Спортивне харчування: амінокислотні добавки сприяють кращому відновленню м'язів, знижують рівень втоми та підтримують м'язову масу під час регулярних фізичних навантажень.

Підвищення фізичної продуктивності: амінокислоти сприяють синтезу